

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední zdravotnická škola a střední odborná škola Vesna, o.p.s.

Adresa: Údolní 10, 602 00 Brno - město

Identifikátor školy: 600 171 787

Termín konání inspekce: 13. – 16. duben 2004

Čj.:	11-1044/04-11136
Signatura:	ol2fx304

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve střední zdravotnické a střední odborné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a vzhledem k vyučovacím předmětům - anglický jazyk, německý jazyk, seminář německého jazyka, epidemiologie a hygiena, ošetrovatelská péče, somatologie, psychologie, seminář psychologie, základy práva, pedagogika, odívání a základy pečovatelské péče ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve střední zdravotnické a střední odborné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a vzhledem k vyučovacím předmětům - anglický jazyk, německý jazyk, seminář německého jazyka, epidemiologie a hygiena, ošetrovatelská péče, somatologie, psychologie, seminář psychologie, základy práva, pedagogika, odívání a základy pečovatelské péče ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve střední zdravotnické a střední odborné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve sledovaných předmětech - anglický jazyk, německý jazyk, seminář německého jazyka, epidemiologie a hygiena, ošetrovatelská péče, somatologie, psychologie, seminář psychologie, základy práva, pedagogika, odívání a základy pečovatelské péče ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zdravotnická škola a střední odborná škola Vesna, o.p.s. je obecně prospěšnou společností, kterou zřídil Ženský vzdělávací spolek Vesna, Údolní 10, 602 00 Brno. Škola má kapacitu 200 žáků a v tomto školním roce ji navštěvuje celkem 111 v pěti třídách denního studia a 9 v jedné třídě večerního studia.

V posledním *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* (dále jen MŠMT), kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, má škola povoleny studijní obory Ošetrovatelka 53-41-J/001 - tříleté studium večerní, který se v tomto školním roce vyučuje v jedné třídě a studijní obor Rodinná škola – sociální služby 78-41-M/003 - čtyřleté denní studium se v tomto školním roce vyučuje v pěti třídách 1.-4. ročníku. Další povolený studijní obor Rodinná škola 78-41-J/001- dvouleté denní studium se v tomto školním roce nerealizuje.

Školu navštěvuje v tomto školním roce jedna integrovaná žákyně. Školné činí ve studijním oboru ošetrovatelka 10 000,- Kč ročně a u studijního oboru rodinná škola je 14 000,- ročně a vybírá se v měsíčních splátkách.

U studijního oboru ošetrovatelka se v době inspekce sledovaly a hospitovaly předměty epidemiologie a hygiena, ošetrovatelská péče a somatologie. Vzhledem k tomu, že v průběhu inspekce onemocněla učitelka, která jako jediná zajišťuje praktické vyučování studijního oboru ošetrovatelka, nemohl být průběh a výsledky vzdělávání v předmětu ošetrování nemocných posuzován a hodnocen. U studijního oboru rodinná škola – sociální služby byla hospitována výuka předmětů anglický jazyk, německý jazyk, seminář německého jazyka, psychologie, seminář psychologie, základy práva, pedagogika, odívání a základy pečovatelské péče.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost byla zjišťována a hodnocena u osmnácti učitelů školy, kteří v době inspekce vyučovali výše uvedené vyučovací předměty u obou realizovaných studijních oborů. Většina, tj. jedenáct učitelů, svým vzděláním podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku sledovaných předmětů splňuje. Čtyři učitelé svým vzděláním nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované pro výuku těmto předmětům na střední škole a dvě učitelky splňují jen podmínky odborné způsobilosti.

Odborné předměty studijního oboru ošetřovatelka zastoupeného jednou třídou prvního ročníku večerního studia v letošním školním roce zajišťují celkově tři učitelé. Dva mají pro výuku plnou kvalifikaci, jeden z nich podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti nesplňuje. Naplněnost oboru jedinou třídou komplikuje personální zabezpečení výuky. Řada předmětů se nevyučuje každoročně (somatologie, epidemiologie a hygiena, patologie a další např. jednou za tři roky), škola proto zaměstnává externí pracovníky nebo důchodce, kterým nemusí naplňovat úvazek. Malý počet učitelů ztěžuje zajišťování odborného suplování.

Výuku sledovaných předmětů studijního oboru rodinná škola – sociální služby zajišťuje patnáct učitelů, z nichž tři nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dvě učitelky nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti, mají pouze odborné vzdělání. Ředitelka přiděluje úvazky učitelům s ohledem na jejich vzdělání a oborové zaměření, v některých předmětech je výuka zabezpečena externími pedagogy. V posledních letech se personální situace školy mírně stabilizovala tím, že ředitelka přijala absolventy vysokých škol.

Výchovná poradkyně pracuje ve funkci necelé dva roky a zatím neabsolvovala ani nezačala kvalifikační studium.

Statutárním orgánem školy je správní rada školy, která jmenovala ředitelku. Všechny úseky školy řídí a kontroluje ředitelka, další členy pedagogického managementu neurčila. Kompetence nejsou delegovány ani dílčím způsobem (metodického a odborného charakteru vzhledem ke garanci odbornosti obou studijních oborů). Organizační řád není vypracován. Zčásti jej nahrazuje organizační schéma, ze kterého však nevyplývá vymezení pravomocí ani přímá podřízenost. Práva a povinnosti zaměstnanců stanovuje projednaný a veřejně přístupný pracovní řád. Povinnosti zaměstnanců jsou také obsahem pracovních smluv. Ředitelka rozděluje každoročně úkoly a funkce mezi zaměstnance rozpisem úkolů, které v průběhu roku aktualizuje. Veškeré organizační záležitosti školy, porady i rodičovské schůzky včetně mimoškolní činnosti se řídí společným plánem akcí na školní rok.

Hlavním poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která věnuje zvýšenou pozornost projednávání osobních a studijních problémů žáků z méně podnětného sociálního prostředí.

Přenos informací uvnitř školy v interpersonální rovině je funkční. Vzhledem k velikosti školy je preferována forma osobního jednání, ke zveřejňování písemných informací a pokynů jsou využívány informační tabule.

Ustanoveny jsou tři předmětové komise - společenskovedních, přírodovědných a odborných předmětů. Operativní spolupráce je spíše neformální, plány ani analýzy činnosti nebyly k dispozici. Jejich činnost je dle zápisů zaměřena výhradně na organizování činností souvisejících s příslušnými předměty. Funkci metodických orgánů neplní, projednávání pedagogické a metodické problematiky není zřejmé. Chybí koncepční a systematické metodické i odborné vedení pedagogických pracovníků, zejména u zdravotnického oboru, cílená komunikace a spolupráce učitelů při koordinaci výchovně-vzdělávací činnosti.

Vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů zajišťuje ředitelka. Učitelé, kteří vyučují bez odborné a pedagogické způsobilosti, nemají systematické vedení, závěry z hospitací řeší kvalitu výuky jen minimálně.

Kontrolní a hospitační činnost má nižší účinnost. Nedostatky v plánování vzhledem k plnění základních učebních dokumentů nebo ve vedení povinné školní dokumentace nebyly vnitřními mechanismy odhaleny a objevují se opakovaně ve srovnání s minulou inspekcí. Kontroly ředitelka školy provádí operativně, činnost není plánována ani dokumentována. Kontrolní činnost v objektu ředitelka neprovádí vzhledem k tomu, že není vlastníkem ani provozovatelem budovy. Nedelegování pravomocí se negativně odráží i v hospitační činnosti, a to zejména v předmětech, které nesouvisejí s aprobační ředitelky. V průběhu roku ředitelka navštíví všechny učitele, hospitační činnost zaměřuje především na práci začínajících učitelů a na řešení vzniklých problémů ve výuce. Cílem hospitací je většinou organizace výuky, méně však odbornost a kvalita výchovně-vzdělávacího procesu. Hospitace praktického vyučování probíhajícího ve zdravotnických a sociálních zařízeních však v letošním školním roce nebyly vykonávány vůbec, k dispozici nebyly ani hospitační záznamy těchto předmětů z minulých let. Závěry jsou s jednotlivci projednávány ústně. Výsledky nejsou důsledně vyhodnocovány a jen zčásti ovlivňují kvalitu výuky.

Ředitelka má ujasněny hlavní priority v souladu s výhledovými potřebami aprobační učitelů ve škole k zajištění studijních oborů. Umožňuje vzdělávání pedagogických pracovníků a vytváří pro ně podmínky (jedna vyučující si doplňuje pedagogickou způsobilost). Učitelé postupně získávají dovednosti při obsluze osobních počítačů a získávají znalosti a dovednosti v práci se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Většina učitelů se však účastní krátkodobých vzdělávacích akcí dle vlastního výběru a nově získané znalosti a dovednosti učitelů se, až na výjimky, ve výuce systematicky neuplatňují. Plánování dalšího vzdělávání učitelů dosud vychází spíše z potřeb jednotlivých vyučujících než ze současných potřeb školy.

Hodnocení zaměstnanců je prováděno při příležitosti vyplácení nenárokových složek platu a podle k tomuto účelu zpracovaných kritérií. Sebehodnocení zaměstnanců není dosud využíváno.

Personální podmínky školy jsou hodnoceny jako vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola se nachází v centru města. Sídlí v nájmu v řadové zástavbě a ve dvorním traktu budov, jejichž původním majitelem byl zřizovatel Ženský vzdělávací spolek Vesna. Objekt je nyní majetkem Magistrátu města Brna a je využíván společně uvedeným spolkem a školou a také střední školou pro knihkupce a nakladatelské pracovníky.

V průčelní budově, orientované do ulice, jsou umístěny správní prostory školy a počítačová učebna. V přízemí budovy ve dvorním traktu je stísněná sborovna pro učitele a v podlažích se nacházejí kmenové učebny, sloužící současně jako odborné učebny s různým zaměřením. Samostatná učebna výtvarné výchovy je využívána jak k výuce, tak také pro zájmovou a kurzovní činnost. V malém sálu s podiem jsou pořádány různé kulturní akce, výstavy a besídky, hudební a dramatické produkce. Jako tělocvična slouží malý (původně taneční) sál pro zdravotní tělesnou výchovu, aerobic a gymnastiku. Knihovna je připravována jako budoucí informační centrum školy. V jejím sousedství je cvičná kuchyně s jídelnou. Pro pořádání různých akcí slouží prostory klubu.

Kmenové učebny jsou vybaveny starým a značně opotřebovaným nábytkem v tradičním uspořádání a jejich estetická úroveň je poměrně nízká. Část učeben, které slouží také jako odborné učebny, jsou vybavené pomůckami pro výuku odborných předmětů (šicí stroje pro výuku odívání, potřeby pro žehlení a zkoušení oděvů, nemocniční lůžka, prosklené skříně se zdravotnickými potřebami a materiálem pro zdravotnickou přípravu, psacími stroji pro výuku techniky administrativy). V učebně výtvarné výchovy jsou vhodné pracovní stoly, police na výtvarné práce, keramická pec a hrnčířský kruh. Učebna výpočetní techniky je osazena celkem sedmnácti osobními počítači průměrné hardwarové i softwarové úrovně. Jsou propojeny optickým kabelem a připojeny k internetu.

Ve srovnání s minulou inspekcí se materiálně-technické zabezpečení odborné části výuky studijního oboru ošetrovatelka zlepšilo. Odborná učebna je vybavená základní didaktickou technikou (video, zpětný projektor) a negatoskopem pro možnost využívání rentgenových snímků. Svým zařízením zároveň simuluje nemocniční prostředí, zdravotnickým vybavením a výukovými modely umožňuje v předmětu ošetrovatelské postupy nácvik profesionálních dovedností stanovených osnovami. V letošním školním roce je však využívána přechodně i jako kmenová třída a umístěním většího počtu lavic je ubírán prostor potřebný pro frontální nácvik ošetrovatelských výkonů. Pro výuku předmětu somatologie jsou zde soustředěné názorné anatomické pomůcky (modely a obrazy) v nutném množství.

Učitelé mají k dispozici přenosný datový projektor. Kvalitní audiovizuální technika je ve škole zastoupena v malém počtu. V některých vyučovacích předmětech žáci pracují s doporučenými učebnicemi a dalším studijním materiálem, který si pořizují z vlastních prostředků. Ve sledovaných odborných předmětech mají žáci k dispozici vhodně vybrané učební materiály s výjimkou profilového předmětu ošetrovatelství, ve kterém někteří z žáků nebyli vybaveni základní učebnicí.

Školní knihovna zahrnuje převážně beletrii. Odborná literatura, která je také její součástí, je většinou umístěna u učitelů. Tělocvična disponuje pouze základním vybavením. Školní dvůr je vybaven lavičkami a žáci ho využívají k relaxaci.

Při hospitační a kontrolní činnosti ředitelka sleduje využívání materiálně-technického zabezpečení výuky. Plánování nákupu vybavení je záležitostí ředitelky, která vychází z individuálních požadavků pedagogů. Nové pomůcky jsou pořizovány dle finančních možností školy, v každém školním roce je realizována určitá finančně náročnější priorita. V době mimo vyučování, v rámci vzájemné spolupráce mezi oběma školami a zřizovatelem, jsou využívány některé prostory obou budov i veřejností pro kurzovní činnost (sál, tělocvična, učebna výtvarné výchovy, klub, počítačová učebna).

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti měly dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

V tomto školním roce škola poskytuje střední odborné vzdělání v tříleté večerní formě studia oboru Ošetrovatelka 53-41-J/001 a úplné střední odborné vzdělání ve čtyřleté denní formě studia oboru Rodinná škola – sociální služby 78-41-M/003. Dvouletý studijní obor Rodinná škola 78-41-J/001 se v tomto školním roce nevyučuje.

Studijní obory školy jsou v souladu s posledním *Rozhodnutím MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* č.j. 20 429/2000-21 vydaným dne 11. srpna 2000 s účinností od 1. září 2000.

Studijní obory jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Studijní obor rodinná škola - sociální služby ve 3. ročníku navštěvuje jedna integrovaná žákyně s postižením. Zpracovaný individuální vzdělávací program respektuje požadavky učebního plánu studijního oboru. Byl vypracován na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny a odborných lékařů a byl projednán se zákonnými zástupci žákyně. Jeho naplňování ve výchovně-vzdělávacím procesu průběžně sleduje třídní učitelka a výchovná poradkyně.

Učební dokumenty

Studijní obor ošetřovatelka je realizován ve shodě s centrálně platnými učebními dokumenty schválenými MŠMT dne 2. července 1991 pod č.j. VV-621-2.7.1991 s účinností od 1. září 1991 počínaje prvním ročníkem. Učební plán tříleté večerní formy studia č.j. 14 601/97-71 schválený MŠMT dne 3. března 1997 s platností od 1. září 1997 počínaje prvním ročníkem je respektován bez úprav. Ve sledovaných teoretických předmětech byla ve dnech inspekce výuka realizována v souladu se schválenými učebními osnovami. Organizace praktického vyučování nebylo v písemné podobě k dispozici a vzhledem k nemoci jediné vyučující nemohla být zkontrolována reálná skutečnost.

Ředitelka rozpracovala učební plán studijního oboru rodinná škola – sociální služby na podmínky školy a využila při tom také 10% úpravy hodinových dotací v rámci týdenních počtů hodin. Při úpravách hodin dvou vyučovacích předmětů tohoto studijního oboru (somatologie a základy pečovatelské práce) ředitelka překročila 10% úpravu povolenou učebním plánem. Přitom celková týdenní dotace hodin jednotlivých předmětů a minimální hodinová dotace stanovená pro jednotlivé vyučovacích předměty byla dodržena. Ve sledovaných teoretických předmětech byla ve dnech inspekce výuka realizována v souladu se schválenými učebními osnovami.

Výuka studijního oboru ošetřovatelka je v souladu s platným učebním plánem. U studijního oboru rodinná škola – sociální služby nebyly respektovány povolené úpravy počtu hodin v učebním plánu. Sledované vyučovacích předměty se realizují podle schválených učebních osnov. Výuka integrované žákyně je zabezpečena vzhledem k jejím potřebám.

Povinná dokumentace zachycující průběh vzdělávání v předmětu ošetřování nemocných není vedena průkazným způsobem. Záznamy praktického vyučování v třídních knihách nedokládají plnění osnov, místo témat stanovených osnovami je v třídních knihách uváděno školní pracoviště (např. odborná praxe na LDN). Označení předmětu v třídní knize (odborná praxe) není v souladu s názvem předmětu uvedeným v učebním plánu studijního oboru (ošetřování nemocných). Záznamy v třídních výkazech a katalogových listech obsahují administrativní nedostatky. Ostatní povinná dokumentace školy je vedena přehledně.

Dokumentace školy je vedena a jen částečně průkazně dokládá průběh vzdělávání a výchovy.

Kontrola naplňování učebních osnov

Naplňování platných osnov jednotlivých předmětů ředitelka školy sleduje příležitostně při hospitační činnosti kontrolou časově-tematických plánů a zápisů v třídních knihách. Účinnost vnitřní kontroly je však nízká, dílčí nedostatky v plánování a vykazování učiva nebyly u obou studijních oborů odhaleny. Zcela neúčinná je kontrola povinné školní dokumentace se vztahem k naplňování cílů praktické přípravy žáků. Osnovy předmětů praxe a ošetřování nemocných nejsou rozpracovány a formou tematických plánů nejsou vůbec zpracovány. Jejich plnění není sledováno ani prostřednictvím hospitací praktického vyučování. S ohledem na nedostatečnou průkaznost zápisů v třídních knihách se však nemůže neplnění učebních osnov konkretizovat.

Celkově je kontrola naplňování učebních osnov málo účinná u obou realizovaných studijních oborů.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy (vůči žákům)

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu se opírá o rozvrh hodin a vnitřní normy, které jsou v současné době ve stádiu ověřování. Školní rozvrh respektuje příslušná ustanovení vyhlášky o středních školách zařazením dvacetiminutové přestávky a dodržením stanoveného maximálního počtu vyučovacích hodin v jednom dni. Z psychohygienického hlediska však není optimální volba ostatních pětiminutových přestávek a pouze dvacetiminutové přestávky na oběd. Tento čas určený ke stravování žáků je nedostačující také proto, že ve škole není stravovací zařízení. V rozvrhu večerního studia oboru ošetřovatelka chybí přesné časové vymezení předmětu ošetřování nemocných. Zjistitelné není ani podle zápisů v třídních knihách, pořadí některých zapsaných vyučovacích hodin nekoresponduje se skutečností. Organizaci studia vymezuje školní řád, který zahrnuje docházku do školy, organizaci pracovního dne, chování, povinnosti i práva žáků. Neřeší však rozdíly v postupech u nezletilých a zletilých žáků a nevymezuje specifika praktické výuky realizované mimo školu ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Pravidla docházky do školy stanovená žákům nejsou účinná, absence žáků večerního studia je dle záznamů v třídních knihách i podle reality v průběhu inspekce vysoká. V průběhu školního roku se vyskytly i situace, kdy byl v praktickém vyučování předmětu ošetřování nemocných z celé třídy přítomen pouze jediný žák. Provozní řády odborných učeben nejsou zpracovány.

Informace se k žákům dostávají včas a úplně. Přenos zajišťují zejména třídní učitelé, jsou využívány vývěsky, žáci večerního studia jsou v operativním spojení pomocí mobilních telefonů. Ředitelka má velmi dobrý přehled o osobní i studijní situaci žáků. Škola permanentně usiluje o účinnou spolupráci s rodiči. Vzhledem k problematické sociální situaci mnohých žáků však často naráží na nezájem. Průběžně jsou rodiče žáků informováni pomocí studijních průkazů (u zletilých s písemným souhlasem žáků), v nutných případech jsou zákonní zástupci žáků informováni včas a prokazatelným způsobem.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Výchovné poradenství zajišťuje vyučující, která je ve funkci necelé dva roky a dosud neabsolvovala kvalifikační studium. Zabývá se oblastí profesní orientace žáků, péčí o integrovanou žákyni a žáky s poruchami učení, výchovnými a prospěchovými problémy žáků, z nichž je většina z problematického sociálního prostředí. Výchovná poradkyně eviduje žáky se specifickými poruchami učení, nabízí jim účinnou pomoc, žákům s prospěchovými problémy také formou doučování, spolupracuje s třídními a dalšími učiteli. Při řešení akutních problémů spolupracuje s rodiči, s vedením školy a třídními učiteli. Všechna přijímaná opatření v rámci výchovného poradenství jsou projednávána s ředitelkou a přispívají k řešení vzniklých problémů.

Výchovná poradkyně působí současně v oblasti prevence sociálně-patologických jevů ve škole. Škola nemá zpracovaný vlastní Minimální preventivní program. Vhodně se však zařazují témata s protidrogovou tematikou a tematikou prevence sociálně patologických jevů do výuky odborných předmětů obou studijních oborů.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Studijní obor ošetrovatelka

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných odborných předmětech - ošetrovatelská péče, somatologie, epidemiologie a hygiena

Absence pedagogického vzdělání jednoho učitele se do metodické úrovně výuky promítla částečně, u kvalifikovaných se lišila spíše s ohledem na jejich osobní nasazení. Rozdíly v kvalitě zhlédnutých vyučovacích hodin z hlediska věcného obsahu a odborné správnosti prezentovaného učiva byly výrazné. V části výuky bylo učivo velmi dobře aktualizováno v souladu se současným vývojem zdravotnické teorie a praxe, v dalších hodinách se objevovaly drobnější nepřesnosti a v jednom případě i odborné chyby.

Sledované vyučovací hodiny probíhaly v odborné učebně. Učitelé se snažili využívat materiálně-technického zázemí, volba materiálů pro použití zpětného projektoru a videa však nebyla v některých případech zcela účelná. Ve cvičeních bylo odborné vybavení učebny používáno pouze k demonstraci a nikoliv k frontálnímu nácviku motorických dovedností. Prostor pro procvičování byl krácen diktováním učiva, protože část žáků nemá učebnice. Pouze v průběhu jedné hodiny byla práce s učebnicí a doplňujícími materiály využita účinně.

Plánování učiva formou časově-tematických plánů ředitelka školy vyžaduje. V předmětech somatologie, epidemiologie a hygiena je obsah schválených pedagogických dokumentů respektován. Částečný nesoulad s osnovami vykazují plány prvního ročníku předmětu ošetrovatelská péče (chybí např. tematické celky desinfekce, sterilizace, ošetrovatelský proces nebo dílčí témata jako péče o opruzeniny, aplikace tepla a chladu). Úpravy postrádají logické zdůvodnění, schválení změn ani rozplánování učiva pro období celého studia nebyly k dispozici. Bezprostřední příprava sledovaných hodin byla většinou méně promyšlená z hlediska cílů zaměřených na dovednosti žáků.

Všechny vyučovací hodiny měly klasickou strukturu, organizaci a metody učitelé volili v souladu s rozdílnými cíli teoretické výuky a hodin cvičení. Moderní formy ve zhlédnuté teoretické výuce používány nebyly, učitelé většinou uplatňovali frontální výkladové metody, pouze v jedné hodině bylo využito prezentace samostatné domácí práce referátem. V jednom případě statická pozice vyučujícího a naprostá převaha jeho verbálního projevu vedla k výrazné pasivitě třídy. Ve cvičeních propracovanost nácviku profesionálních komunikativních dovedností vedených ve prospěch klientů poněkud zaostával za nácvikem dovedností motorických. V úrovni zhlédnuté výuky byly značné rozdíly, od velmi dobré, až po pouze vyhovující.

Účinná vstupní motivace v podobě jasného vymezení vyučovacích cílů použita nebyla a byla nahrazována sdělováním obsahu a plánovaného postupu v hodinách. V průběhu výuky všichni učitelé podporovali zájem dospělých žáků o zdravotnickou problematiku a využívali jejich zkušeností z praktické přípravy. Podstatné rozdíly se projevovaly ve schopnostech využití dotazů a podnětů žáků.

V interakci mezi učiteli a žáky se výrazně projevovaly vzájemné pozitivní vztahy. Učitelé je vyjadřovali průběžnou pozitivní stimulací, kterou posilovali sebevědomí žáků. Žáci volně uplatňovali své názory, osobní a profesní zkušenosti. Prostoru pro souvislejší odbornou argumentaci bylo méně, zvláště v hodinách s převažující verbálním působením učitele.

Při sledovaném klasifikovaném zkoušení byly nároky učitelů většinou přiměřené, v některých případech mírně snížené. Slovní zdůvodnění klasifikace většinou nemělo výrazný formativní účinek, bylo zaměřené pouze na nedostatky bez rozlišení jejich závažnosti, pozitiva komentována nebyla. Sporadicky byli žáci vedeni k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných odborných předmětech hodnoceny jako dobré.

Studijní obor rodinná škola – sociální služby

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

V době inspekce zabezpečovaly výuku anglického jazyka dvě učitelky, z nichž jedna svým vzděláním splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované vyhláškou (anglický jazyk v aprobaci nemá) a druhá výše uvedené podmínky nesplňuje. Tyto skutečnosti negativně ovlivnily zejména metodickou stránku výuky.

Ve škole není zřízena odborná učebna pro výuku cizích jazyků. Všechny hospitované hodiny proběhly v kmenových třídách, které byly pro žáky z hlediska studia anglického jazyka zcela nepodnětné. Materiální podpora výuky byla na průměrné úrovni, stejně jako materiální zázemí pro výuku tohoto předmětu. V hodinách byly účelně využívány učebnice, audionahrávky a v menší míře také nakopírované materiály, převážně z vlastních zdrojů. Slovníky, časopisy nebo doplňková literatura k podpoře zájmu žáků o probírané učivo a k jejich aktivnímu zapojení do výuky využity nebyly.

Všechny hodiny anglického jazyka byly pečlivě a zodpovědně připravené. Výukové cíle byly v převážné části hospitované výuky stanoveny konkrétně, přiměřeně aktuálnímu stavu třídy a byly velmi dobře formulovány vzhledem k očekávaným dovednostem žáků. Ojedinele nebyla hodina zcela přesně rozvržena časově a naplánovaný výukový cíl se nepodařilo v plné míře naplnit. Probírané učivo ve všech sledovaných hodinách navazovalo na předcházející témata a korespondovalo s učebními osnovami.

Výuka anglického jazyka byla řízena jasně a srozumitelně, vyučovací čas byl většinou využíván efektivně. Učitelky v jednotlivých hodinách účelně využívaly převážně frontální styl výuky a tradiční, poněkud stereotypní formy a metody práce. Práce ve dvojicích nebo ve skupinách byla zařazována velmi zřídka. Žáci v převážné části hospitované výuky nebyli vedeni k praktickému používání jazyka, k diskusi ani k souvislému samostatnému vyjadřování. Většinou byl kladen příliš velký důraz na zvládnutí gramatického a lexikálního učiva a rozvoji komunikativních dovedností žáků nebyla věnována dostatečná pozornost. Znalosti a jazykové dovednosti žáků byly v převážné části hospitované výuky na nízké úrovni. Tempo výuky i členění jednotlivých hodin byly přiměřené věku a schopnostem žáků.

Vstupní motivace žáků ve většině hodin chyběla. Poněkud výrazněji a účinněji byla uplatňována motivace průběžná. Objasněním užitečnosti probíraného učiva v praxi se v menší části hospitované výuky učitelkám podařilo vzbudit větší zájem žáků o prezentovanou látku a úspěšnost učení byla v těchto hodinách na vyšší úrovni. V ostatních hodinách se žáci většinou na získávání poznatků sami nepodíleli a jen pasivně přijímali předkládané informace. K týmové spolupráci byli vedeni zřídka.

Dohodnutá pravidla chování a jednání byla ve všech hodinách učitelkami i žáky respektována. V převážné části hospitované výuky převládal verbální projev vyučujících a na rozvoj komunikativních dovedností žáků byl kladen malý důraz. Komunikace spočívala převážně v jednoduchých otázkách vyučujících a stručných odpovědích žáků. K vyjadřování vlastních názorů a k diskusi mezi sebou navzájem žáci většinou neměli dostatečný prostor.

Při frontálním opakování učiva na počátku jednotlivých hodin vyučující pokládaly opakovací otázky jasně, avšak neformulovaly je vždy s ohledem na pochopení širších souvislostí. Správné odpovědi žáků byly oceňovány stručnou pochvalou. Klasifikace výkonů žáků byla objektivní, avšak nezdůvodněná. Shrnutí probraného učiva či vyhodnocení míry naplnění výukových cílů nebo vedení žáků k sebehodnocení a k hodnocení ostatních nebylo realizováno v žádné z hospitovaných hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce byly celkově na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce

Obě vyučující, které výuku zajišťují, splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s příslušným právním předpisem. Po obsahové stránce byla jejich práce bezchybná.

Hospitovaná výuka proběhla v knihovně nebo kmenové učebně, používaná učebnice se schvalovací doložkou MŠMT byla vhodně zvolena a disponovali s ní všichni žáci. Vedle dalších kopírovaných textů a obrazového materiálu bylo několikrát zařazeno použití kazetového magnetofonu k reprodukci textu nebo písni.

Výuka němčiny probíhala v časové dotaci podle realizovaného vzdělávacího programu. Ve 3. ročníku je zařazena jedna další hodina semináře z němčiny jako nepovinný předmět a ve 4. ročníku jako volitelný předmět, probíhající formou konverzace.

Tradiční struktura jednotlivých hospitovaných hodin obsahovala frontální opakování různými formami, práci s učebnicí a cvičeními, poslech autentického textu s následným zjišťováním stupně porozumění.

Pro svoji práci byli žáci málo motivováni. Vstupní motivaci nahradilo seznámení skupiny s programem vyučovacích hodin a v jejich dalším průběhu pak několik činností se slovní zásobou příbuznou zvolenému studijnímu oboru (některá běžná onemocnění, jejich popis a léčení). Formální rámec hospitované výuky postrádal shrnutí učiva, případně prezentaci klíčových tezí a její závěrečné zhodnocení.

Převažovala verbální aktivita vyučujících i přes jejich zřetelnou snahu žáky do mluvení zapojit. Veškerá komunikace pak probíhala pouze na úrovni otázky vyučujících a stručné odpovědi žáků. Nebyly využívány kooperativní techniky výuky, protože komunikativní schopnosti žáků jsou na nízké úrovni, jejich řečové dovednosti jak receptivní tak také produktivní jsou rozvinuty velmi málo. V jejich jednoduchých větách se objevovaly elementární chyby. Organizační pokyny byly vedeny převážně v češtině. Vyučující se žáky komunikovaly vstřícně a přirozeně.

Žáci byli při své práci průběžně hodnoceni a za úspěchy pochváleni nebo oceněni známkou.

Průběh vzdělávání a výchovy v německém jazyce je na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných odborných předmětech - psychologie, seminář psychologie, základy práva, pedagogika, odívání a základy pečovatelské práce

Ve sledovaných hodinách vyučovalo pět vyučujících, z toho dvě splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro uvedené předměty na střední škole. Tři nespĺňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a jedna vyučující nespĺňovala podmínky pro pedagogickou způsobilost. Vzdělání a dovednosti získané v dalším vzdělávání pozitivně ovlivnily kvalitu některých vyučovacích hodin.

Výuka probíhala v učebnách s běžným vybavením starším nábytkem, některé odborné učebny měly podnětné prvky pro výuku těchto předmětů. Základní fond učebnic a odbornou literaturu mají učitelé ve svých kabinetech a stejně jako další odbornou i populární literaturu a pomůcky pro výuku, případně i z vlastních zdrojů, si do některých hodin donášeli. Učebnice mají žáci jen v některých předmětech.

Cíle vyučovacích hodin vycházely z učebních osnov. V hodinách byly formulovány většinou jako náplň nebo téma hodiny. Výuka hospitovaných předmětů byla dobře promyšlená a prezentována odborně správně.

Vyučující vedly výuku převážně frontálně, s různou mírou zapojení žáků. Učitelky vhodně zařazovaly řešení problémových úkolů z praxe a modelové situace, rozhovory k tématu, úkoly na zpracování informací v pracovním textu, posuzování úrovně kresby dětí, ukázky

přípravy stříhu a práce na výrobku. Jedna učitelka zařadila test na zjišťování vlastního stylu učení, využívala dosažených osobních zkušeností žáků k vytváření správných studijních postupů při učení, které potom konfrontovala s obecnými pravidly úspěšného učení a společně se žáky diskutovala o zjištěných skutečnostech. Ve výuce byly zahrnuty informace k prevenci šikany a některých závislostí, náměty na způsoby řešení konfliktů, instrukce k možným postupům v různých konfliktních situacích. Zařazováním pestrých učebních činností ve většině hodin učitelky předcházely únavě.

Motivace v průběhu vyučovacích hodin byla účinná. Ke zvýšení zájmu o výuku a učivo přispívalo využití vhodných praktických příkladů z praxe, vlastních zkušeností žáků, pracovní a obrazové materiály, osobní citová angažovanost žáků k tématům učiva.

Žáci pracovali podle pokynů vyučujících a akceptovali dohodnutá pravidla. Přátelské vztahy s vyučujícími vytvářely příznivé pracovní klima a dobré komunikační prostředí. Žáci měli dostatek času a možnost k vyjádření vlastního názoru. Vyučující žáky vedly k respektování a toleranci.

Opakování znalostí učiva s klasifikací se využívalo vyjimečně. Klasifikace ve sledovaných předmětech je založena na písemných testech. V průběhu výuky byli žáci za své výkony a osvojené znalosti hodnoceni jen jednou učitelkou. Sebehodnocení žáků se nevyužívalo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ucelený evaluační systém školy vypracován není. Kromě běžné klasifikace jsou výsledky vzdělávání zjišťovány v některých předmětech prověrkami učiva. Zadávání koordinuje ředitelka. Výsledky jsou podkladem pro klasifikaci žáků. Hodnocením prospěchu a chování žáků se vyučující zabývají na pedagogických radách. Komerční testy škola nepoužívá. Hlubší analýzy zjištěných výsledků nejsou prováděny.

Zpětnou vazbou pro zjišťování výsledků vzdělávání je úspěšnost absolventů při přijímacím řízení na vysoké školy a vyšší odborné školy a zejména jejich uplatnění na trhu práce a úspěšnost v praxi.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy má ve sledovaných předmětech celkově dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Uchazeči o studium ve škole mají většinou slabé prospěchové výsledky ze základní školy a asi polovina z nich má problematické sociální zázemí. V běžných soutěžích středních škol proto většinou nejsou konkurenceschopní. Škola se je snaží v průběhu školní docházky kultivovat, motivovat je k pravidelné činnosti a žádoucím pracovním návykům. V osobních a studijních problémech jim poskytuje účinnou pomoc.
- Škola na základě úzké spolupráce žákům umožňuje účast v kurzech pořádaných Ženským vzdělávacím spolkem Vesna zaměřených na činnosti hudební, výtvarné, rukodělné i sportovní.
- Žáci se pravidelně zúčastňují výtvarné soutěže brněnských středních škol a velmi dobře se zde uplatňují. Za výtvary vznikající při cvičeních předmětu estetická výchova získávají ocenění.

- Škola spolupracuje s organizacemi zabývajícími se péčí o matku a dítě, o tělesně a mentálně handicapovanou mládež, pečovatelskou službou. Žáci se zúčastňují akcí pořádaných těmito organizacemi, jednotlivci vykazují pravidelnější činnost.
- Název školy uvedený v *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č.j. 20 429/2000-21 ze dne 11. srpna 2000 s účinností od 1. září 2000 a v *Úplném znění zakladatelské listiny Střední zdravotnické školy a střední odborné školy Vesna, o.p.s.* vydané v Brně dne 28. ledna 1999 se shoduje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č.j. 20 429/2000-21 ze dne 11. srpna 2000 s účinností od 1. září 2000
2. *Úplné znění zakladatelské listiny Střední zdravotnické školy a střední odborné školy Vesna, o.p.s.* vydané v Brně dne 28. ledna 1999
3. *Dodatek k zakládací listině - notářský zápis* č.j. NZ 350/2000 pořízený dne 4. října 2000
4. *Učební dokumenty studijního oboru 53-41-J/001 Ošetřovatelka* schválené MŠMT dne 2. července 1991 pod č.j. VV-621-2.7.1991, s účinností od 1. září 1992
5. *Učební plán tříleté formy večerního studia oboru ošetřovatelka* č.j. 14 601/97-71 schválený MŠMT dne 3. března 1997 s platností od 1. září 1997 počínaje prvním ročníkem
6. *Učební dokumenty studijního oboru 78-41-M/003 Rodinná škola – sociální služby* vydané MŠMT dne 30. listopadu 1994 pod č.j. 26 209/94-23, s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem
7. *Učební plán denního studia Rodinná škola – sociální služby 78-41-M/003* rozpracovaný ředitelkou školy na podmínky školy a platný ve školním roce 2003/2004
8. *Rozvrh hodin tříd* platný ve školním roce 2003/2004
9. *Seznamy žáků* vedené ve škole ve školním roce 2003/2004
10. *Tematické plány učiva* zpracované pro školní rok 2003/2004 v předmětech anglický jazyk, německý jazyk, seminář německého jazyka, ošetřovatelská péče, somatologie, epidemiologie a hygiena, psychologie, seminář psychologie, základy práva, pedagogika, odívání, základy pečovatelství
11. *Třídni knihy tříd* 1. A, 1. V, 2. A, 3. A, 4. A, 4. B platné ve školním roce 2003/2004
12. *Třídni výkazy tříd* 1. A, 1. V, 2. A, 3. A, 4. A, 4. B platné ve školním roce 2003/2004
13. *Školní řád SZŠ a SOŠ Vesna o.p.s., Údolní 10, 602 00 Brno* vydaný 8. března 2001 platný pro školní rok 2003/2004
14. *Záznamy z jednání pedagogické rady* ve školním roce 2003/2004
15. *Protokol o přijímacím řízení* pro školní rok 2003/2004
16. *Protokoly o ukončování studia* ve školním roce 2002/2003
17. *Protokoly o komisionálních zkouškách* konaných ve školním roce 2003/2004
18. *Hospitační záznamy ředitelky* za školní rok 2003/2004
19. *Hospitace - formulář s ukazateli* platný pro školní rok 2003/2004
20. *Zápisy z jednání metodických orgánů* za školní rok 2003/2004 - školní předmětové komise odborných předmětů
21. *Smlouvy o zabezpečení provozní praxe* - uzavřené s odbornými pracovišti a platné pro školní rok 2003/2004

22. *Přehled organizace praxe studijního oboru Rodinná škola – sociální služby* ve školním roce 2003/2004
23. *Pracovní řád* vydaný 8. března 2001 schválený na pedagogické radě dne 28. března 2001
24. *Základní organizační schéma školy* platné pro školní rok 2003/2004 bez uvedení data
25. *Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy* platný ke dni inspekce
26. *Práce a činnosti rozdělené mezi jednotlivé vyučující* platný materiál na školní rok 2003/2004
27. *Činnosti, které jsou propláceny jako nenároková složka platu* – přehled platný pro školní rok 2003/2004
28. *Seznam vyučujících na SZŠ a SOŠ Vesna o.p.s. v roce 2003*
29. *Záznamy z provedených hospitací* ve školním roce 2003/2004
30. *Přehled zvonění* na školní rok 2003/2004
31. *Semináře 2003/2004* – přehled volitelných seminářů a pravidla docházky ze dne 27. srpna 2003
32. *Rozdělení studentů do seminářů* ve školním roce 2003/2004
33. *Plán akcí na 1. pololetí školního roku 2003/2004* ze dne 1. října 2003
34. *Plán akcí na 2. pololetí školního roku 2003/2004* ze dne 12. února 2003
35. *Prověrky učiva* za školní rok 2002/2003
36. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy*, kteří v době inspekce zabezpečovali výuku a doklady o jejich nejvyšším ukončeném vzdělání
37. *Seznam žáků se specifickými vývojovými poruchami učení* – platný pro školní rok 2003/2004
38. *Individuální plán pro integrovanou žákyni* – platný pro školní rok 2003/2004
39. *Přehled uplatnění žáků* – absolventů školy
40. *Inspekční zpráva České školní inspekce č.j. 065 863/98-5025* ze dne 2. prosince 1998

ZÁVĚR

Dobré personální zajištění výuky a jasné priority v oblasti personálního stavu a vývoje školy patří mezi pozitiva. Negativem jsou nevyužité kompetence při řízení školy a absence vedení pedagogických pracovníků zejména v metodické a odborné oblasti. Dostatečně nerozpracovaná a neaktualizovaná pravidla pro provoz školy, chybějící komunikace a týmová spolupráce učitelů ve výchovně vzdělávací oblasti a málo účinný systém kontroly představují další podstatná negativa v organizaci školy. Uvedená pozitiva a negativa vytvářejí celkově vyhovující personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti.

Škola má dobré prostředí a prostory vzhledem k zvolenému vzdělávacímu programu. Je vybavena staršími a opotřebovanými pomůckami, didaktickou technikou a tím se limituje jejich využívání ve výuce. Celkově jsou tak vytvořeny průměrné materiálně-technické podmínky pro realizaci vzdělávacího programu školy.

Výuka se realizuje podle schválených učebních dokumentů, které jsou dodržovány u studijního oboru ošetřovatelka. Při úpravách hodinové dotace u studijního oboru rodinná škola - sociální služby nebyla respektována norma stanovená učebním plánem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve všech sledovaných vyučovacích předmětech u obou studijních oborů dobré. Vyučující předávali nové poznatky žákům převážně frontálně a méně efektivně, jen zčásti formou činnostních metod výuky. Tvořivá a týmová práce a spolupráce žáků v průběhu výuky byla podporována jen vyjimečně. Žáci byli účinně motivováni většinou jen v průběhu výuky, formativní účinek závěrů hodin byl většinou nižší. Vyučující využívali při výuce běžné, někdy vlastnoručně vyrobené pomůcky a pracovní texty. Komunikativní dovednosti žáků učitelé podporovali s různou úspěšností. Hodnocení a klasifikace nebyly v převážné většině předmětů využívány jako motivující zpětná informace o úspěšnosti výkonu žáka.

Posun od minulé inspekce nebyl zaznamenán v žádné oblasti hodnocení. Některá negativa se opakují stejně jako při minulé inspekci.

Výrok pro poskytnutí zvýšené dotace soukromým školám:

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, má škola hodnocení České školní inspekce průměrné.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková.v.r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Klár	Pavel Klár.v.r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová.v.r.
	Mgr. Eva Štorkánová	Eva Štorkánová.v.r.

Kontrolní pracovníci Ludmila Čepičková, Ing. Jiří Koc

V Blansku dne 19. května 2004.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:26. května 2004.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Dagmar Kyzlinková – ředitelka Střední zdravotnické školy a střední odborné školy Vesna, o.p.s.	Dagmar Kyzlinková.v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, PhDr. Renáta Ševčíková, Jihomoravský inspektorát, pracoviště Blansko, nám. Republiky 1, 678 01 Blansko. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor školství, RNDr. Miloš Šifalda, Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno	2004-06-10	12-1040/04/114-952
Zřizovatel: Ženský vzdělávací spolek Vesna, Údolní 10, 602 00 Brno	2004-06-10	12-1040/04/114-952

Připomínky ředitelky školy

Datum	Č.j. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.